

Nr 43

Av herr Gorthon m. fl., om utbildning av radiotelegrafister.

(Lika lydande med motion nr 125 i Andra kammaren)

Jämlikt 1948 års sjöfartssäkerhetskonvention kap. IV, regel 3, skall passagerarfartyg, oberoende av storlek, och lastfartyg med en bruttodräktighet av 1 600 registerton eller mera vara utrustat med en radiotelegrafinstallation. Vidare skall jämlikt regel 7 i samma kapitel å varje fartyg, som enligt ovannämnda regel 3 är utrustat med en radiotelegrafinstallation, finnas anställd minst en kompetent expeditör (radiotelegrafist). 1948 års säkerhetskonvention är ratificerad av Sverige. Någon ändring är icke vidtagen i 1960 års konvention, vilken kan komma att ratificeras av Sverige inrevarande år.

Radiotelegrafistutbildningen är reglerad genom bestämmelser i 1947 års internationella telekonvention med tillhörande radioreglemente. Bestämmelser angående erforderliga teoretiska och praktiska kunskaper för erhållande av radiotelegrafistcertifikat av första resp. andra klass återfinnes i artikel 24 i radioreglementet paragraferna 10 och 11. De närmare anvisningarna rörande undervisningens omfattning utfärdas av kungl. telestyrelsen.

Någon i statlig regi kontinuerligt ordnad utbildning av radiotelegrafister för handelsflottan har aldrig ägt rum. Vissa år har kurs för radiotelegrafister anordnats vid televerkets undervisningsanstalt i Stockholm, men det antal elever som utexaminerats från dessa kurser har icke varit tillräckligt för att täcka den svenska handelsflottans behov. Sedan 1922 har därför rederinäringen själv anordnat årliga kurser för utbildning av radiotelegrafister. Dessa kurser har varit förlagda till av Sveriges redareförening förhyrda lokaler i Sjöbefälsskolan i Göteborg. Vid föreningens kurser har årligen kunnat utbildas ca 25 telegrafister.

Det har visat sig att utbyggnaden av den svenska handelsflottan ävensom den avgång från telegrafistyrket man måste räkna med medfört att, trots att de senaste åren kurser anordnats såväl av Redareföreningen som av telestyrelsen, rekryteringsbehovet icke kunnat fyllas. Rederierna har därför i viss utsträckning nödgats anställa utländska telegrafister, och det har även inträffat att fartyg hindrats avgå på grund av att man icke kunnat anskaffa telegrafist.

Utbildningen av radiotelegrafister är kostnadskrävande. Varken telesty-

relsen eller Sveriges redareförening har därför ansett sig helt kunna bestrida kostnaderna, utan kursavgift har uttagits av eleverna. Denna är för närvarande vid såväl kursen i Stockholm som i Göteborg 1 000 kronor per elev. Härtill kommer givetvis utgifter för kost och logi ävensom läroböcker, varför utbildningen måste sägas vara ganska dyrbar. Särskilt för de elever, vilka går på den kurs som är anordnad i lokaler i Sjöbefällsskolan i Göteborg, torde det framstå såsom anmärkningsvärt att, medan eleverna å denna skolas nautiska och maskintekniska avdelningar icke erlägger några kursavgifter, de själva nödgas göra detta.

Det synes angeläget att utbildningen av radiotelegrafister ordnas efter samma linje som utbildningen för det nautiska och maskintekniska befälet, så mycket mer som såväl här nämnt befäl som radiotelegrafister måste anställas i fartygen jämlikt gällande författningar (befälskungörelsen resp. säkerhetskonventionen). Vi hyser därför den uppfattningen att utbildning av radiotelegrafister fortsättningsvis bör ske helt i statlig regi och vid betydligt flera undervisningsanstalter än hittills. Vi vill därför föreslå, att vid de fem sjöbefällsskolorna i riket, eventuellt vid tre, avgiftsfria kurser för radiotelegrafister anordnas. Skulle detta icke visa sig möjligt att genomföra inom den närmaste tiden, bör i stället statligt bidrag utgå för att möjliggöra ett slopande av den nu utgående kursavgiften för eleverna.

På grund av vad här anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t efter skyndsam utredning måtte förelägga riksdagen förslag rörande utbildning av radiotelegrafister.

Stockholm den 24 januari 1962

Stig Gorthon

Ingrid Segerstedt Wiberg

Ingeborg Carlqvist
